

สรุปผลการประชุม Codex Committee on Fats and Oils (CCFO) ครั้งที่ ๒๔

การประชุม Codex Committee on Fats and Oils (CCFO) ครั้งที่ ๒๔ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๑ คน จากประเทศสมาชิก ๔๐ ประเทศ องค์กรที่เป็นสมาชิก ๑ องค์กร และผู้สังเกตการณ์จากองค์กรระหว่างประเทศ ๕ องค์กร โดยมี Ms. Noraini Mohd Othman, Senior Director of Food Safety and Quality, Ministry of Health เป็นประธานการประชุมดังกล่าว สำคัญของการประชุม สรุปดังนี้

๑. เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์และคณะกรรมการโคเด็กซ์รายสาขา

Codex Strategic Plan 2014-2019

ที่ประชุมพิจารณา Codex Strategic Plan 2014-2019 โดยเห็นชอบให้มีการแก้ไขกิจกรรมในข้อ ๑.๑.๑ และ ๒.๑.๓

Standard on Olive and Olive Pomace Oil (Codex Stan 33-1981)

คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาวิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง (Codex Committee on Method of Analysis and Sampling (CCMAS)) ขอให้ CCFO พิจารณาความเท่าเทียมของวิธีวิเคราะห์ COI/T.20/doc No 30-20313 กับ ISO 12228:1999 ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรให้แจ้งตอบ CCMAS ดังนี้ วิธีวิเคราะห์ ISO 12228 :1999 ได้ยกเลิกแล้ว และให้ใช้วิธีใหม่ ISO12228:2014 และ ISO 12228-2 สำหรับวิธีวิเคราะห์ ISO 12228-2:2014 และ COI/T.20/Doc มีความเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ The American Oil Chemists' Society (AOCS) ให้ข้อสังเกตว่าวิธีวิเคราะห์ ISO 12228-2:2014 เป็นวิธีที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ erythdiol และ uvaol (หรือสารสเตอรอลอื่นๆ) ซึ่งการรายงานผลมีความแตกต่างจากวิธี ISO12228-1 และวิธีวิเคราะห์อาจไม่เท่าเทียมกัน

วิธีวิเคราะห์ relative density ตาม IUPAC method

AOCS ให้ข้อมูลว่าวิธีวิเคราะห์ relative density ตาม ISO 6883:2007 มีความเท่าเทียมกับวิธี AOCS Cc 10C-95

๒. มาตรฐานที่ให้เสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์รับรองในขั้นที่ ๕

ร่างมาตรฐานน้ำมันปลา

ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอของคณะทำงาน (Physical Working Group (PWG)) เรื่อง น้ำมันปลาแล้ว เห็นชอบให้มีการแก้ไขร่างมาตรฐานน้ำมันปลา ดังนี้

- หัวข้อ ๒ Description ที่ประชุมเห็นชอบกับข้อเสนอของคณะทำงาน (Physical Working Group (PWG)) เรื่อง น้ำมันปลา ที่เห็นว่าการผลิตน้ำมันปลาที่ยังไม่ผ่านการทำให้บริสุทธิ์ (crude fish oil) เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการผลิตน้ำมันปลาที่ผ่านการทำให้บริสุทธิ์ (refined fish oil) จึงควรย้ายคำจำกัดความของน้ำมันปลาที่ยังไม่ผ่านการทำให้บริสุทธิ์ ในหัวข้อ ๒.๗ crude fish oil และ refined fish oil ไประบุในส่วนบทนำของ Description เพื่อเป็นการอธิบายขั้นตอนการผลิตก่อนที่จะระบุชนิดของน้ำมันปลาที่ครอบคลุมโดยมาตรฐานฉบับนี้ เนื่องจากสหภาพยุโรปไม่เห็นด้วยกับการรวมน้ำมันปลาที่ยังไม่ผ่านการทำให้บริสุทธิ์ในมาตรฐานน้ำมันปลาเนื่องจากเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการผลิต

นอกจากนี้ที่ประชุมเห็นควรเพิ่มชนิดของน้ำมันปลาตามชนิดปลาที่เป็นไปตามเกณฑ์ปริมาณการค้าระหว่างประเทศสูง ในหัวข้อ ๒.๑.๓ Krill oil, ๒.๑.๔ Menhaden oil และ ๒.๑.๕ Salmon oil

- หัวข้อ ๒.๕ Concentrated Fish Oils และ ๒.๖ Concentrated Fish Oils Ethyl Esters ให้เพิ่มคำอธิบายและระบุความเข้มข้นของ fatty acid, EPA และ DHA

- ตารางที่ ๑ ข้อกำหนดของ fatty acid ในน้ำมันปลา ซึ่งได้มีการรวบรวมข้อมูลจากประเทศสมาชิก ทั้งนี้ ข้อมูล fatty acid น้ำมันจากปลาทูน่า ได้รวมข้อเสนอของประเทศไทยแล้ว
- หัวข้อ ๓.๒ Quality Parameters ที่ประชุมเห็นว่า total oxidation of oil (ToTox value) ซึ่งคำนวณมาจากค่า peroxide และ anisidine ≤ 26 เป็นค่ากำหนดที่เหมาะสมในการแสดงถึงคุณภาพของน้ำมันปลา มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติทางการค้า และคุ้มครองผู้บริโภคได้ นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นว่าการใช้ spectrophotometry ในการวิเคราะห์ anisidine อาจจะไม่เหมาะสมกับ krill oil เนื่องจากมีสาร astaxanthin สูง ทั้งนี้ astaxanthin เป็นรงควัตถุสีแดงจึงอาจส่งผลต่อค่าที่อ่านได้และเห็นควรระบุปริมาณ Omega 3 ในฉลากด้วย ทั้งนี้ ประเทศชูดานของสงวนท่าที (reservation) สำหรับค่า anisidine และ Totox
- หัวข้อ ๔ Food Additives ที่ประชุมเห็นชอบรายการวัตถุเจือปนอาหารตาม GSFA และให้เปลี่ยน ascorbyl palmitate (INS 304) เป็น ascorbyl esters (INS 304, 305) เพื่อให้สอดคล้องตาม GSFA รวมทั้งให้ลด maximum level ของ tocopherol (INS 307a, b, c) เป็น ๖,๐๐๐ mg/kg และเสนอให้ CCFA พิจารณาต่อไป
- หัวข้อ ๕ Contaminant ที่ประชุมเห็นชอบให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาสารปนเปื้อนในอาหาร (Codex Committee on Contaminants in Food (CCCF)) พิจารณากำหนดปริมาณตะกั่วและสารหนูในน้ำมันปลา เมื่อการจัดทำมาตรฐานน้ำมันปลาแล้วเสร็จ
- หัวข้อ ๗ Labelling ที่ประชุมเสนอให้พิจารณาระบุปริมาณวิตามินเอและวิตามินดีในน้ำมันปลา และปริมาณ EPA และ DHA ในน้ำมันปลา ในการประชุมครั้งต่อไป
- หัวข้อ ๘ Methods of Analysis and Sampling ที่ประชุมเห็นว่าวิธีการสุ่มตัวอย่างในน้ำมันจากไขมันสัตว์และไขมันพืชสามารถใช้กับน้ำมันปลาได้ และเห็นชอบให้วิธีวิเคราะห์ตาม AOAC และ ISO โดยให้เพิ่มวิธีวิเคราะห์ phospholipids และเห็นชอบให้เสนอ CCMAS พิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ประเทศสเปนของสงวนท่าที (reservation) สำหรับวิธีวิเคราะห์ acidity ในข้อ ๘.๕

๓. การแก้ไขมาตรฐานไขมันและน้ำมันบริโภคที่ประกาศเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศแล้ว รายการสารที่ยอมให้ใช้ในพาหนะขนส่งก่อนการใช้ขนส่งน้ำมันบริโภค

ที่ประชุมรับรองรายการสารที่ยอมให้ใช้ในพาหนะขนส่งก่อนการใช้ขนส่งน้ำมันบริโภค จำนวน ๔๓ รายการ ข้อเสนอให้ FAO/WHO ประเมินความปลอดภัยและลำดับความสำคัญ จำนวน ๒๓ รายการ และตัดออก ๑ รายการ เนื่องจากปัจจุบันไม่มีการขนส่ง และให้เสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์ ครั้งที่ ๓๘ รับรองรายการสารที่ยอมให้ใช้ในพาหนะขนส่งก่อนการใช้ขนส่งน้ำมันบริโภคและนำไประบุไว้ใน Appendix 2 : List of Acceptable Previous Cargoes in CAC/RCP 36-1987 โดยให้เลขานุการโคเด็กซ์จัดทำหนังสือเวียนสอบถามประเทศสมาชิกและองค์กรสากลต่างๆ เพื่อรวบรวมรายชื่อสารที่ขนส่งโดยพาหนะขนส่งก่อนการนำมาใช้ขนส่งน้ำมันบริโภคที่มีการขนส่งในปัจจุบัน เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับการประชุมครั้งต่อไป

การระบุข้อความการนำมาตราฐานไปใช้แบบสมัครใจในมาตรฐานน้ำมันพืชของโคเด็กซ์

ที่ประชุมเห็นชอบกับการระบุข้อความการนำมาตราฐานไปใช้แบบสมัครใจ ที่ระบุว่าผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามข้อกำหนดด้านคุณภาพหลักของมาตรฐาน ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดเพิ่มเติมในภาคผนวก ยังถือว่าเป็นไปตามมาตรฐานในมาตรฐานน้ำมันและไขมันบริโภคของโคเด็กซ์ จำนวน ๔ เรื่อง คือ น้ำมันพืช น้ำมันมะกอก น้ำมันจากสัตว์ และน้ำมันและไขมันที่ไม่มีมาตรฐานเฉพาะ โดยให้เลขานุการโค

เด็กซ์เวียนเอกสารขอข้อคิดเห็นจากประเทศสมาชิกประเด็นข้อเสนอให้ระบุค่าความเป็นกรดและค่าเพอร์ออกไซด์ในส่วนหลักของมาตรฐาน และตั้งคณะทำงานพิจารณาแนวทางการรวมข้อกำหนดสำหรับ desmethylsterols และ tocopherols and tocotrienols ในส่วนเนื้อหาหลักของมาตรฐาน

๔. มาตรฐานที่เสนอคณะกรรมการโคเด็กซ์รับรองเป็นงานใหม่

ข้อเสนอการขอแก้ไของค์ประกอบของกรดไขมันของน้ำมันถั่วลิสง

ที่ประชุมเห็นชอบกับงานใหม่เรื่องการแก้ไของค์ประกอบของกรดไขมันอิสระและองค์ประกอบด้านคุณภาพอื่นๆ ของน้ำมันถั่วลิสง ในมาตรฐานน้ำมันพืชของโคเด็กซ์ (Codex Standard for Named Vegetable Oil (CODEX SATN 210-1999)) ให้คณะกรรมการโคเด็กซ์รับรองต่อไป โดยให้ประเทศอาร์เจนตินาเป็นประธานคณะทำงานในการจัดทำร่างเพื่อเสนอที่ประชุมครั้งต่อไปพิจารณา

ข้อเสนอการจัดทำข้อกำหนดองค์ประกอบของกรดไขมันของน้ำมันปาล์มชนิด high oleic acid (OxG)

ที่ประชุมเห็นชอบกับงานใหม่เรื่องข้อกำหนดองค์ประกอบของกรดไขมันของน้ำมันปาล์มชนิด high oleic acid (OxG) ในมาตรฐานน้ำมันพืชของโคเด็กซ์ โดยมีประเทศโคลัมเบียเป็นประธานคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับประเทศเอกวาดอร์ในการจัดทำร่างเพื่อเสนอที่ประชุมครั้งต่อไปพิจารณา

ข้อเสนอการแก้ไขระดับของ Campesterol ในมาตรฐานน้ำมันมะกอก

ที่ประชุมมีข้ออภิปรายอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเป็นประเด็นที่เป็นข้อขัดแย้งมาเป็นระยะเวลายาวนานระหว่างกลุ่มผู้ผลิตน้ำมันมะกอกในแถบเมดิเตอร์เรเนียน และกลุ่มผู้ผลิตน้ำมันมะกอกในภูมิภาคใหม่ โดยที่ประชุมใช้หลักการประนีประนอม จนมีข้อสรุปให้มีการปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนของ project document เพื่อเสนอให้คณะกรรมการโคเด็กซ์ครั้งที่ ๓๘ รับรองข้อเสนอการแก้ไขระดับ Campesterol ใน Section 3 ของมาตรฐานน้ำมันมะกอก (Standard for Olive and Olive Pomace Oil (CODEX STAN 33-1988)) และเห็นชอบให้ตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Working Group (eWG)) เพื่อดำเนินการต่อในการจัดทำร่างข้อแก้ไขระดับ Campesterol โดยมีประเทศอาร์เจนตินาซึ่งเป็นสมาชิกของ International Olive Council (IOC) เป็นประธานคณะทำงานร่วมกับประเทศออสเตรเลียและอิตาลี

๕. มาตรฐานที่ให้ปรับปรุงข้อเสนอเพื่อพิจารณาการจัดทำงานใหม่ในการประชุมครั้งต่อไป

ข้อเสนอการแก้ไขปริมาณ oleic acid และ linoleic acid ในน้ำมันเมล็ดทานตะวัน

ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีประเทศอาร์เจนตินาร่วมกับประเทศบราซิล เพื่อจัดร่างข้อเสนอในการแก้ไขปริมาณกรดโอเลอิกและไลโนเลอิกในน้ำมันเมล็ดทานตะวัน รวมถึงองค์ประกอบด้านคุณภาพอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

ข้อเสนอการจัดทำมาตรฐานน้ำมันสกัดเย็น (Cold Pressed Oils)

ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีประเทศอิหร่านเป็นประธานคณะทำงานเพื่อจัดทำร่างข้อเสนอในการเพิ่ม walnut oil, almond oil, hazelnut oil, pistachio oil, flaxseed oil และ avocado oil ในมาตรฐาน Standard for Named Vegetable Oil (CODEX SATN 210-1999)

๖. มาตรฐานที่ไม่ผ่านการพิจารณา/ยุติการพิจารณา

ข้อเสนอการแก้ไข Code of Practice for the storage and Transport of Edible Fats and Oils in Bulk (CAC/RCP 36 – 1987)

ที่ประชุมไม่รับรองข้อเสนอการแก้ไขมาตรฐานระหว่างประเทศที่ประกาศใช้แล้วเรื่องนี้ ในประเด็นข้อเสนอให้ตัดข้อความ section 2.1.3 และหมายเหตุในภาคผนวก ๓ ที่ระบุว่าหากสารที่ไม่อยู่ในรายการตามภาคผนวก ๒ และ ๓ ให้ขึ้นกับข้อตกลงของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าเนื่องจากโคเด็กซ์อยู่ระหว่างพิจารณาทบทวนรายชื่อสารที่ยอมให้ใช้ได้ระหว่างการขนส่งไขมันและน้ำมันบริโภคในภาคผนวก ๒ ซึ่งการคงข้อความไว้จะทำให้เกิดความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ

ข้อเสนอการเพิ่มมาตรฐานน้ำมันถั่วเหลืองชนิด oleic acid สูง

ที่ประชุมยุติการพิจารณาข้อเสนอการจัดทำงานใหม่ เรื่อง การเพิ่มมาตรฐานน้ำมันถั่วเหลืองชนิดโอเลอิกสูง ในมาตรฐานน้ำมันพืชของโคเด็กซ์ เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลการค้า

ข้อเสนอการเพิ่มมาตรฐานน้ำมันทานตะวันชนิด stearic และ oleic acid สูง

ที่ประชุมยุติการพิจารณาข้อเสนอการจัดทำงานใหม่ เรื่อง การเพิ่มมาตรฐานน้ำมันทานตะวันชนิดสเตียริกและโอเลอิกสูงในมาตรฐานน้ำมันพืชของโคเด็กซ์ เนื่องจากประเทศอาร์เจนตินาไม่ส่งเอกสารให้ที่ประชุมพิจารณา

ข้อเสนอการแก้ไขระดับของ Delta-7-Stigmastenol ในมาตรฐานน้ำมันมะกอก

ที่ประชุมยุติการพิจารณาข้อเสนอการจัดทำงานใหม่เรื่องนี้เนื่องจากประเทศอาร์เจนตินาไม่ส่งเอกสารให้ที่ประชุมพิจารณา

๗. เรื่องอื่นๆ

- เห็นชอบให้ประเทศมาเลเซียจัดทำข้อเสนอในการจัดทำงานใหม่ เรื่อง การใช้ค่ากรดไขมันอิสระแทนค่าความเป็นกรดในการตรวจสอบคุณภาพทางเคมีของน้ำมันจากเนื้อในเมล็ดปาล์ม (palm kernel oil)
- เห็นชอบให้ประเทศออสเตรเลียจัดทำข้อเสนอเพื่อเพิ่มไขมันวัวที่ยังไม่ผ่านการทำให้บริสุทธิ์ (unrefined edible tallow) ในมาตรฐานไขมันสัตว์ (Standard for Animal Fats-CODEX SATN 211-1999)
- เห็นชอบให้ประเทศอินเดียจัดทำข้อเสนอการจัดทำงานใหม่เรื่อง ข้อเสนอให้ระบุหมายเหตุ (Footnote) ท้ายตารางองค์ประกอบของกรดไขมันของน้ำมันรำข้าวมาตรฐานน้ำมันพืชของโคเด็กซ์ว่าครอบคลุมน้ำมันรำข้าวที่ยังไม่ผ่านการทำให้บริสุทธิ์ (crude rice bran oil)

๘. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

กำหนดการประชุม CCFO ครั้งที่ ๒๕ กำหนดจัดที่ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึง ๓ มีนาคม ๒๕๖๐